

เอกสารอ้างอิง

กฎหมาย

พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2475

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2489

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว พุทธศักราช 2490

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2492

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2475 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2495

ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2502

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2511

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2517

ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2520

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2521

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

- คณิน บุญสุวรรณ. 2541. คู่มืออ่านรัฐธรรมนูญฉบับใหม่: โครงสร้างและหลักการของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ : อมรินทร์วิชาการ.
- คันถ์ชิต อินทชาติ. 2515. กฎหมายรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จันทจิรา เอี่ยมมยุรา 2553. หลากมิติกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ภาพพิมพ์.
- จิรวัดน์ ครอบแก้ว. 2550. องคมนตรี ตักดิ์ศรีแห่งแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : ดี ฟอร์ โฉฟ.
- ชนิดา ชิตบัณฑิตย์. 2550. โครงการพระราชดำริ : ยุคกำเนิด, โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ:
การสถาปนาพระราชอำนาจนำในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ:มูลนิธิโครงการ
ตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2514. สัตว์การเมือง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2517. โต๊ะท่านปรีดี. กรุงเทพฯ : พิมพ์ศ.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2520. ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย. กรุงเทพฯ : พิมพ์
ศ.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. 2551. ประวัติการเมืองไทยสยาม พ.ศ. 2475 – 2500. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการ
ตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- ณัฐกร วิทิตานนท์. 2549. หลักรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- ณัฐพล ใจจริง. 2556. ขอฝันใฝ่ในฝันอันเหลือเชื่อ ความเคลื่อนไหวของขบวนการปฏิรูปกษัตริย์สยาม
(พ.ศ. 2475 – 2500). นนทบุรี : ฟ้ายเดียวกัน.
- เดือน บุญนาค และ ไพโรจน์ ชัยนาม. 2477. คำอธิบายกฎหมายรัฐธรรมนูญ (รวมทั้งกฎหมายการ
เลือกตั้งด้วย) ภาค 2 รัฐธรรมนูญสยาม. พระนคร : นิติสาส์น.
- ทักษ์ เถลิ้มเตียรณ. 2548. การเมืองระบบฟอซูนอุปถัมภ์แบบเผด็จการ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำรา
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- ธงชัย วินิจจะกุล. 2556. ประชาธิปไตยที่มีกษัตริย์อยู่เหนือการเมือง. ฟ้ายเดียวกัน: นนทบุรี.
- ธงทอง จันทรางศุ. 2548. พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในทางกฎหมายรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ:
เอส. ซี. พรินท์แอนด์แพค จำกัด.
- ธานินทร์ กรีวิเชียร. 2519. พระมหากษัตริย์ไทยในระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. 2549. พระผู้ทรงปกเกล้าฯ ประชาธิปไตย 60 ปีลัทธิราชสมบัติกับการเมืองการ
ปกครองไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2537. กฎหมายมหาชน เล่ม 2 : การแบ่งแยกกฎหมายมหาชน – เอกชน และ พัฒนาการกฎหมายมหาชนในประเทศไทย. วิทยุชน : กรุงเทพฯ.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. 2553. กฎหมายรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารประกอบการ สอน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประมวล รุจนเสรี. 2548. พระราชอำนาจ. กรุงเทพฯ : สุขเมธ รุจนเสรี.
- ปรีดี พนมยงค์. 2517. วิจารณ์ร่างรัฐธรรมนูญ 2517. กรุงเทพฯ : คณะบรรณาธิการมหาราชภัฏ.
- ปรีดี พนมยงค์. 2543. จงพิทักษ์เจตนารมณ์ประชาธิปไตยสมบูรณ์ของวีรชน 14 ตุลาคม. กรุงเทพฯ : สายธาร.
- วาณี พนมยงค์ – สายประดิษฐ์. 2535. แนวความคิดประชาธิปไตยของปรีดี พนมยงค์. กรุงเทพฯ : มูลนิธิปรีดี พนมยงค์.
- ปิยบุตร แสงกนกกุล. 2550. พระราชอำนาจ อภินิหาร และผู้มีบาปมโนกรรมรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : openbooks.
- ปิยบุตร แสงกนกกุล. 2552. ในพระปรมาภิไธย ประชาธิปไตย และตุลาการ. กรุงเทพฯ : openbooks.
- ปิยบุตร แสงกนกกุล. 2559. รัฐธรรมนูญ ประวัติศาสตร์ข้อความคิด อำนาจสถาปนาและการเปลี่ยน ผ่าน. นนทบุรี : ฟ้ายเดียวกัน.
- พรชัย เลื่อนจวี. 2554. กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย์.
- พิพัฒน์ วิเชียรสุวรรณ. 2534. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2534. กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์เดอะบุ๊ค จำกัด.
- เพ็ญจันทร์ โชติบาล. 2548. พระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษของพระมหากษัตริย์ไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพโรจน์ ชัยนาม. 2515. สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญของต่างประเทศกับระบอบการปกครองของ ไทย. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มนตรี รูปสุวรรณ และคณะ. 2542. เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : วิทยุชน.
- มานิตย์ จุมปา. 2541. ความรู้เบื้องต้นกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540). เล่ม 1. กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- มานิตย์ จุมปา. 2549. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2549 พร้อม ข้อเสนอสำหรับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร (พ.ศ. 2550). กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- มานิตย์ จุมปา. 2551. ความรู้เบื้องต้นกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ :

- บริษัทแอคทีฟ ฟรินท์ จำกัด
มานิตย์ จุมปา. 2553. ความรู้เบื้องต้นกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ :
บริษัทแอคทีฟ ฟรินท์ จำกัด
- มานิตย์ จุมปา. 2555. คำอธิบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. เล่ม 1. กรุงเทพฯ :
บริษัท วี. ฟรินท์ (1991) จำกัด.
- มีชัย ฤชุพันธุ์. 2511. คำอธิบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2511 พร้อมด้วยตัว
บทครบทุก มาตรา. พระนคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เกษมบรรณกิจ.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. 2549. พระผู้ทรงปกเกล้าฯ ประชาธิปไตย : 60 ปีสิริราชสมบัติกับการเมืองการ
ปกครองไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. 2553. การปฏิวัติสยาม 2475. นนทบุรี : ฟ้าเดียวกัน.
- วิชญ์ เครื่องาม และ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2520. ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. 2520.
กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์.
- วิชญ์ เครื่องาม. 2523. กฎหมายรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ.
- วิชญ์ เครื่องาม. 2530. กฎหมายรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ.
- วิชญ์ เครื่องาม. 2558. กฎมณเฑียรบาลในระบบกฎหมายไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- ศักดิ์ ไทยวัฒน์. 2499. กฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายเลือกตั้ง. กรุงเทพฯ : ธรรมศาสตร์.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. 2536. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ข้อสังเกต และเชิงอรรถเรียงมาตราฉบับปัจจุบัน.
กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. 2548. กฎหมายรัฐธรรมนูญ : หลักการใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมชาย ปรีชาศิลป์กุล. 2558. ข้อถกเถียงว่าด้วยสถาบันพระมหากษัตริย์ในองค์การจัดทำรัฐธรรมนูญ
ของไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 – 2550. เชียงใหม่ : คีเอ็นที ฟรินด์.
- สมภพ โหตระกิตย์. 2512. คำสอนชั้นปริญญาตรี กฎหมายรัฐธรรมนูญ (ภาค 2). พระนคร : นำเขียนการ
พิมพ์.
- สมยศ เชื้อไทย. 2546. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ฉบับใช้เรียน. กรุงเทพฯ :
วิญญูชน.
- สุกุม นवलสกุล และวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ. 2525. คู่มือการเมืองและการปกครองไทย และคำอธิบาย
รัฐธรรมนูญ 2521. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุธาชัย ยิ้มประเสริฐ. 2550. แผนชิงชาติไทย ว่าด้วยรัฐและการต่อต้านรัฐ สมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม

ครั้งที่สอง (พ.ศ. 2491 – 2500). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ 6 ตุลารำลึก.

สุพจน์ ด้านตระกูล. 2550. ประวัติรัฐธรรมนูญ. นนทบุรี: สถาบันวิทยาศาสตร์สังคม (ประเทศไทย).
เสน่ห์ จามริก . 2540. การเมืองไทยกับพัฒนาการรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : โครงการตำราสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์.

สันติสุข โสภณศิริ. 2555. สถาบันพระมหากษัตริย์กับประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : มูลนิธิเด็ก.

หยุด แสงอุทัย. 2500. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐธรรมนูญทั่วไป. พระนคร :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หยุด แสงอุทัย. 2502. คำถาม-คำตอบ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย : พร้อมทั้งคำแปลเป็น
ภาษาอังกฤษธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร 2502. กรุงเทพฯ : สันติสุข.

หยุด แสงอุทัย. 2511. คำอธิบายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2511 (เรียงมาตรา) และคำอธิบายรัฐธรรมนูญทั่วไป
โดยย่อ. พระนคร : บารุงสาส์น.

หยุด แสงอุทัย. 2512. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2511 พร้อมด้วยคำแปลมาตรา
เป็นภาษาอังกฤษของทางราชการ. พระนคร : นำเชียการพิมพ์.

หยุด แสงอุทัย. 2512. คำบรรยายกฎหมายรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หยุด แสงอุทัย. 2513. คำบรรยายชั้นปริญญาโท คณะรัฐศาสตร์ หลักรัฐธรรมนูญและกฎหมายเลือกตั้ง
ทั่วไป. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หยุด แสงอุทัย. 2516. คำอธิบายธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. 2515. กรุงเทพฯ : นิติบรรณ
การ.

หยุด แสงอุทัย. 2551. คำอธิบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2511 ว่าด้วย
พระมหากษัตริย์. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.

วารสาร

สมชาย ปรีชาศิลปกุล. 2558. จากองคมนตรีสภาผู้พิทักษ์ในพระองค์เจ้าแดง. ฟ้าเดียวกัน. 13,2.
พฤษภาคม – สิงหาคม.

ออนไลน์

คณะกรรมการบริหารมูลนิธิอานันทมหิดล. ____ . ศูนย์ข้อมูลการเมืองไทย. มูลนิธิอานันทมหิดล.

สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2558 , ระบบออนไลน์ :

<http://politicalbase.in.th/index.php/%E0%B8%A1%E0%B8%B9%E0%B8%A5%E0%B8%>

[99%E0%B8%B4%E0%B8%98%E0%B8%B4%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%97%E0%B8%A1%E0%B8%AB%E0%B8%B4%E0%B8%94%E0%B8%A5.](http://www.thairath.co.th/person/5753)

ไทยรัฐออนไลน์. _____. **วิษณุ เครืองาม**. สืบค้นออนไลน์เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2560. ระบบออนไลน์ : <https://www.thairath.co.th/person/5753>.

ประชาไท. 2550. **สนช.เสนอเพิ่มโทษ ม. 112 กม.หมิ่นฯ ขยายคลุม “องคมนตรี” และห้ามเสนอข่าวคดีหมิ่นฯ**. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2559, ระบบออนไลน์ : <http://prachatai.com/journal/2007/10/14446>.

ประชาไท. 2551. **เสนา 100 ปีชาตกาล “หยุด แสงอุทัย” : สถาบันพระมหากษัตริย์กับรัฐธรรมนูญ (วรเจตน์ ภาคีรัตน์)**. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2560. ระบบออนไลน์ : <https://prachatai.com/journal/2008/07/17284>.

ปริดี พนมยงค์. 2517. **ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญเบื้องต้น กับการร่างรัฐธรรมนูญ**. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2559, ระบบออนไลน์ : www.pridi-phoonsuk.org.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2526. **ประชุมกฎหมายมหาชนและเอกชน**. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2559, ระบบออนไลน์ : www.pridi-phoonsuk.org.

ศูนย์ข้อมูลการเมืองไทย. _____. **บวรศักดิ์ อุวรรณโณ**. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2560, ระบบออนไลน์ :

http://www.politicalbase.in.th/index.php?title=%E0%B8%9A%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B8%A8%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%94%E0%B8%B4%E0%B9%8C_%E0%B8%AD%E0%B8%B8%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B9%82%E0%B8%93

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. 2550. **อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2559, ระบบออนไลน์ : <http://www.senate.go.th/w3c/senate/main.php?url=content&id=17>.

สมชาย ปรีชาศิลป์กุล. 2500. **หมิ่นองคมนตรี**. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2559, ระบบออนไลน์ : <http://www.law.cmu.ac.th/law2011/journal/39932.pdf>.

สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล. 2550. **ความเป็นมาของไอเดีย “ราชประชาสมาสัย”**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2560, ระบบออนไลน์ : <http://somsakcouppostings.blogspot.com/2007/07/blog-post.html>.

วิทยานิพนธ์

จันทนา ไชยนาเคนทร์. 2528. การเมืองในสมัยนายกรัฐมนตรีพระราชนาน ลัญญา ชรรณศักดิ์ (พ.ศ. 2516 – 2518). วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชาญชัย รัตนวิบูลย์. 2519. บทบาทของอภิรัฐมนตรีภายในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว. ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นิฐินี ทองแท้. 2555. สถาบันพระมหากษัตริย์กับกระบวนการสร้างรัฐธรรมนูญจารีตประเพณีว่าด้วยการรัฐประหาร. บัณฑิตวิทยาลัย นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อมรรัตน์ กุลสุจริต. 2541. ประมุขของรัฐในระบบรัฐสภา : ศึกษาในเชิงประวัติศาสตร์กฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบกรณีของประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น และไทย. นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อรอุมา สว่างรูป. 2548. บทบาทของผู้ดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล (พ.ศ. 2477 – 2488). สารนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved